

Četrtek, 1. december 2016

P8_TA(2016)0476

Razmere v Italiji po potresih

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 1. decembra 2016 o razmerah v Italiji po potresih (2016/2988(RSP))

(2018/C 224/23)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju člena 174, člena 175(3) in člena 212 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2016/369 z dne 15. marca 2016 o zagotavljanju nujne pomoči v Uniji ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije ⁽³⁾ in Uredbe (EU) št. 661/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 ⁽⁴⁾ o spremembi te uredbe,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 375/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o ustanovitvi Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč (pobuda „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“) ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 11. aprila 2011 o nadaljnjem razvoju ocene tveganja na področju obvladovanja nesreč v Evropski uniji,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 28. novembra 2008 o krepitvi zmogljivosti civilne zaščite prek evropskega sistema medsebojne pomoči na podlagi modularnega pristopa k civilni zaščiti (16474/08),
- ob upoštevanju poročila Komisije z naslovom Letno poročilo Solidarnostnega sklada Evropske unije za leto 2014 (COM(2015)0502),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. novembra 2007 o regionalnem vplivu potresov ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

⁽²⁾ UL L 70, 16.3.2016, str. 1.

⁽³⁾ UL L 311, 14.11.2002, str. 3.

⁽⁴⁾ UL L 189, 27.6.2014, str. 143.

⁽⁵⁾ UL L 122, 24.4.2014, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 163, 2.7.1996, str. 1.

⁽⁷⁾ UL C 282 E, 6.11.2008, str. 269.

Četrtek, 1. december 2016

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2008 o krepitvi zmogljivosti odzivanja Unije na nesreče ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2009 ⁽²⁾ o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije: Italija – potres v Abrucih,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2013 o Solidarnostnem skladu Evropske unije, izvajanju in uporabi ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 28. novembra 2013 o Solidarnostnem skladu Evropske unije ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju vprašanj Komisiji o razmerah v Italiji po potresih (O-000139/2016 – B8-1812/2016, O-000140/2016 – B8-1813/2016 in O-000141/2016 – B8-1814/2016),
 - ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 24/2012 o odzivu Solidarnostnega sklada Evropske unije na potres v Abrucih leta 2009: ustreznost in stroški ukrepov,
 - ob upoštevanju členov 128(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker je osrednjo Italijo 24. avgusta 2016 prizadel uničujoč potres, ob večkratnem tresenju tal pa so regije osrednje Italije prizadeli še trije močnejši potresi, in sicer 26. oktobra 2016 z magnitudo 5,5 in 6,1 ter 30. oktobra 2016 z magnitudo 6,5;
- B. ker so osrednjo Italijo v zadnjih mesecih še naprej stresali potresi in popotresni sunki; ker je bilo tresenje tal ob zadnjem potresu 30. oktobra 2016 najmočnejše v tej državi v več kot treh desetletjih, pri čemer so bile popolnoma porušene celotne vasi, kar je številne prebivalce prizadetih območij pripeljalo na rob obupa in povzročilo veliko posredno škodo v okoliških območjih;
- C. ker je bilo po poročilih v nedavnih potresih ranjenih več kot 400 ljudi, 290 pa jih je umrlo;
- D. ker imajo uničujoči potresi verižni učinek in so povzročili razseljenost do 100 000 prebivalcev;
- E. ker so sunki zadnjih potresov uničili mesta, močno poškodovali lokalno in regionalno infrastrukturo, uničili zgodovinsko in kulturno dediščino ter škodovali gospodarskim dejavnostim, zlasti malim in srednjim podjetjem, kmetijstvu, pokrajini, pa tudi zmogljivostim turističnih in gostinskih dejavnosti;
- F. ker prizadeta območja ležijo na prelomnici, ki zajema približno 130 kvadratnih kilometrov, njen največji premik pa je v potresih znašal vsaj 70 centimetrov, poleg tega pa se soočajo z nepredvidljivimi hidrogeološkimi učinki, ki bi lahko v prihajajočih hudih zimskih razmerah povzročili dodatne naravne nesreče, kot so poplave in plazovi, in kumulativno škodo;
- G. ker so nekatera ozemlja v Evropski uniji občutljivejša in potresno bolj ogrožena; ker so celo izpostavljena različnim ponavljajočim se naravnim nesrečam, do katerih lahko pride tudi večkrat na leto, kot se je pred kratkim zgodilo v Italiji, na Portugalskem, v Grčiji in na Cipru;

⁽¹⁾ UL C 286 E, 27.11.2009, str. 15.

⁽²⁾ UL C 230 E, 26.8.2010, str. 13.

⁽³⁾ UL C 440, 30.12.2015, str. 13.

⁽⁴⁾ UL C 114, 15.4.2014, str. 48.

Četrtek, 1. december 2016

- H. ker morajo biti prizadevanja za trajnostno obnovo ustrezno usklajena, da bi odpravili gospodarske in socialne izgube, in ker bi bilo treba posebno pozornost nameniti tudi neprecenljivi italijanski kulturni dediščini ter spodbujati mednarodne in evropske projekte za zaščito zgodovinskih stavb in krajev;
- I. ker je bil Solidarnostni sklad Evropske unije (solidarnostni sklad) ustanovljen z Uredbo št. 2012/2002 kot odziv na katastrofalne poplave, ki so poleti 2002 prizadele srednjo Evropo;
- J. ker se za okrepitev preventivnih ukrepov za obvladovanje potresov in ukrepov za obnovo lahko uporabijo različni instrumenti Unije, kot so evropski strukturni in investicijski skladi ali mehanizem Unije na področju civilne zaščite in finančni instrument za civilno zaščito;
- K. ker reforma solidarnostnega sklada iz leta 2014 državam članicam omogoča, da zaprosijo za predplačila, ki jih Komisija odobri glede na razpoložljiva sredstva; ker predplačilo ne sme preseči 10 % skupnega pričakovanega finančnega prispevka iz tega sklada, najvišji možni znesek pa je 30 milijonov evrov;
- L. ker mora prizadeta država vlogo za pomoč iz Solidarnostnega sklada Evropske unije predložiti Komisiji najpozneje v dvanajstih tednih od prve ugotovljene škode zaradi nesreče; ker je za uporabo nepovratnih sredstev in nadzor nad načinom njihove uporabe pristojna država prejemnica, vendar lahko Komisija pri ukrepih, ki jih financira solidarnostni sklad, opravi preglede na kraju samem;
- M. ker je treba pri procesu obnove upoštevati prejšnje izkušnje in ker bi morala trajnostna obnova temeljiti na zelo hitrem ukrepanju, ustreznih sredstvih, poenostavitvi birokratskih zahtev in preglednosti, pa tudi zagotavljanju varnosti in stabilnosti za prizadete prebivalce, s čimer bi jim omogočili, da bi lahko še naprej prebivali v prizadetih regijah;
- N. ker bi moralo preprečevanje postati pomembnejša faza v ciklusu obvladovanja nesreč in pridobiti večji družbeni pomen, zanj pa je potreben tudi natančen akcijski program, namenjen obveščanju, ozaveščanju in izobraževanju;
- O. ker bi bilo treba v skladu s prejšnjimi predlogi Parlamenta okrepiti ukrepe za preprečevanje nesreč, da bi na ravni EU uskladili strategijo za preprečevanje naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek;
1. izraža najglobljo solidarnost in sočustvovanje z vsemi posamezniki in družinami, ki so jih prizadeli potresi, ter z italijanskimi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, ki po teh nesrečah sodelujejo v prizadevanjih za pomoč;
 2. izraža zaskrbljenost zaradi velikega števila razseljenih oseb, izpostavljenih slabim vremenskim razmeram v prihajajoči zimi; zato poziva Komisijo, naj opredeli vse možne načine za pomoč italijanskim oblastem, da bi ljudem, ki so izgubili svoje domove, zagotovili dostojne življenjske razmere;
 3. ceni neutrudna prizadevanja reševalnih enot, civilne zaščite, prostovoljcev, organizacij civilne družbe ter lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov na prizadetih območjih, da bi rešili življenja, omejili škodo ter zagotovili osnovne skupne dejavnosti za ohranitev dostojnega življenjskega standarda;
 4. poudarja resne gospodarske in družbene učinke zaporednih potresov ter uničenje, ki so ga povzročili;
 5. poudarja resnost razmer na terenu, ki so veliko finančno breme za italijanske nacionalne, regionalne in lokalne javne organe;

Četrtek, 1. december 2016

6. pozdravlja večjo raven prožnosti pri računanju primanjkljaja pri porabi v zvezi s potresi, ki je bila v skladu s pogodbama odobrena Italiji, da bi ta učinkovito in hitro obravnavala sedanje izredne razmere ter prihodnje posege, ki bodo potrebni za zaščito prizadetih območij; prav tako poziva italijansko vlado, naj zagotovi, da bodo dodatna sredstva dejansko uporabljena v ta namen;
7. glede na izredne in zelo resne razmere poziva Evropsko komisijo, naj preuči možnost, da bi trajnostno obnovo in vse protipotresne naložbe, vključno z naložbami, ki se sofinancirajo iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov in spadajo v tematski cilj 5 („spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj“), izključili iz izračuna nacionalnih primanjkljajev v okviru pakta za stabilnost in rast;
8. pozdravlja solidarnost, ki so jo izrazili institucije EU, ostale države članice, evropske regije in mednarodni akterji, izkazujejo pa jo z medsebojno pomočjo v izrednih razmerah;
9. poziva Komisijo, naj razmisli o nadgraditvi sedanje metode izračuna prispevka iz Solidarnostnega sklada Evropske unije, pri kateri se upošteva škoda, nastala pri posamezni hudi nesreči, na kumulativen izračun škode, ki jo povzroči več naravnih nesreč v enem letu v isti regiji;
10. poudarja težave seizmoloških sistemov, povezane z napovedovanjem potresov, in pogostost potresov v Sredozemlju in jugovzhodni Evropi; poziva države članice, naj pospešijo raziskave za preprečevanje škode, obvladovanje kriz in zmanjševanje učinka nesreč v zvezi z ukrepi v okviru pobude Obzorje 2020; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je v zadnjih petnajstih letih zaradi uničujočih potresov, ki so prizadeli Evropo, umrlo več tisoč ljudi, več sto tisoč pa jih je izgubilo svoje domove;
11. opozarja, da je treba izpolnjevati zahteve glede potresno odpornih stavb in infrastrukture; poziva nacionalne, regionalne in lokalne organe, naj okrepijo svoja prizadevanja za uskladitev zgradb z veljavnimi standardi potresno odporne gradnje in to ustrezno upoštevajo pri izdaji gradbenih dovoljenj;
12. poudarja, kako pomemben je mehanizem Evropske unije na področju civilne zaščite za spodbujanje sodelovanja med nacionalnimi organi civilne zaščite po vsej Evropi v neugodnih razmerah in zmanjševanje učinkov izjemnih dogodkov; poziva Komisijo in države članice, naj dodatno poenostavijo postopke za aktiviranje mehanizma, da bi bil ta hitro in učinkovito na razpolago takoj po nesreči;
13. je seznanjen z vlogo italijanske vlade za uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije in poziva Komisijo, naj sprejme vse potrebne ukrepe za takojšnjo obravnavo prošelj za pomoč iz tega sklada, da bi zagotovila njegovo hitro uporabo; v zvezi s tem poudarja, da bi morali predplačila čim prej dati na voljo nacionalnim organom, da se bodo lahko odzvali na nujne potrebe v danih razmerah;
14. meni, da bi lahko z delno vključitvijo letne dodelitve finančnih sredstev za solidarnostni sklad v proračun, kot je predvideno v predlagani uredbi „omnibus“, v prihodnosti prispevali k hitrejšemu postopku mobilizacije z namenom, da bi ljudem, ki jih je prizadela nesreča, zagotovili hitrejši in učinkovitejši odziv; poziva Komisijo, naj poleg tega v okviru morebitnih prihodnjih reform analizira, ali bi bilo izvedljivo zvišati pragove predplačil in skrajšati roke za obravnavanje vlog;
15. poudarja, da je pomembno ustvarjati sinergijo med vsemi razpoložljivimi instrumenti, vključno z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi, ter zagotavljati dejansko uporabo sredstev za dejavnosti obnove in vse ostale potrebne ukrepe v polnem sodelovanju z italijanskimi nacionalnimi in regionalnimi organi; poziva Komisijo, naj bo pripravljena tovrstne spremembe programov in operativnih programov sprejeti čim hitreje po tem, ko država članica vloži prošnjo zanje; poudarja tudi možnost uporabe Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, da bi ohranili podeželska območja in kmetijske dejavnosti, prizadete v potresih;

Četrtek, 1. december 2016

16. poleg tega poudarja, da je treba optimizirati uporabo obstoječega financiranja EU za naložbe za preprečevanje naravnih nesreč ter zagotoviti krepitev in dolgoročni trajnostni razvoj projektov obnove, in opozarja, da je treba poenostaviti upravne postopke za usklajevanje sredstev; poudarja, da bi morale zadevne države članice, potem ko prejmejo pomoč v okviru Solidarnostnega sklada Evropske unije, povečati prizadevanja za razvoj ustreznih strategij za obvladovanje tveganja in okrepiti mehanizme za preprečevanje nesreč;
 17. ugotavlja, da je bila na zahtevo italijanske vlade aktivirana storitev za obvladovanje izrednih razmer v okviru programa EU Copernicus, da bi s satelitsko tehnologijo ocenili škodo na prizadetih območjih; spodbuja sodelovanje med mednarodnimi raziskovalnimi središči in pozdravlja uporabo sintetično odprtinskega radarja, s katerim se lahko skozi oblake podnevi in ponoči ocenijo in merijo centimetrski premiki tal tudi za preprečevanje in obvladovanje tveganja;
 18. poudarja pomen javnih raziskav in razvoja pri preprečevanju in ravnanju v primeru nesreč ter poziva k večjemu usklajevanju in sodelovanju med ustanovami za raziskave in razvoj držav članic, še zlasti tistih, ki se spopadajo s podobnimi nevarnostmi; poziva h krepitvi sistemov za zgodnje obveščanje v državah članicah ter vzpostavitvi in krepitvi obstoječih povezav med različnimi sistemi zgodnjega obveščanja;
 19. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladi Italije ter regionalnim in lokalnim organom na prizadetih območjih.
-